

SLUŽBENI GLASNIK GRADA OBROVCA

Broj: 2

OBROVAC, 17. ožujka 2010.

GODINA: X

SADRŽAJ:

AKTI GRADSKOG VIJEĆA GRADA OBROVCA	STR.
Odluka o dodjeli javnih priznanja Grada Obrovca za 2010. godinu	2
Odluka o prihvatanju Izvješća o izvršenju Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture Grada Obrovca za 2009. godinu	3
Odluka o prihvatanju Izvješća o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Obrovca u 2009. godini	4
Odluka o određivanju osnovice i koeficijenta za obračun plaće gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Obrovca	5
Zaključak o prihvatanju izvješća o radu gradonačelnika Grada Obrovca za razdoblje lipanj-prosinac 2009. godine	6

AKTI GRADONAČELNIKA GRADA OBROVCA	STR.
Program mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije za područje Grada Obrovca u 2010. godini	7

Na temelju članka 8. Statuta Grada Obrovca („Službeni glasnik Grada Obrovca“ broj 5/09 i 6/09) i članka 5. Odluke o javnim priznanjima Grada Obrovca („Službeni glasnik Grada Obrovca“ broj 8/08), Gradsko vijeće Grada Obrovca na 9. sjednici održanoj 16. ožujka 2010. godine d o n o s i

O D L U K U

o dodjeli javnih priznanja Grada Obrovca za 2010. godinu

Članak 1.

Dodjeljuju se javna priznanja Grada Obrovca za 2010. godinu i to:

a) Nagrada za životno djelo:

- **GRGA ŠOŠA** - za iznimna dostignuća i doprinos od osobitog značaja za razvitak i ugled Grada Obrovca

b) Godišnje nagrade Grada Obrovca za stvaralački rad:

1.) Za naročite doprinose u pružanju **humanitarne pomoći:**

- GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA OBROVAC

2.) Za doprinos u području **kulture:**

- KULTURNO-UMJETNIČKO DRUŠTVO „ŽEGAR“ IZ BOGATNIKA

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku Grada Obrovca“.

Klasa: 061-01/10-01/02

Ur.broj: 2198/23-02-10-8

Obrovac, 16. ožujka 2010.

GRADSKO VIJEĆE GRADA OBROVCA

PREDSJEDNIK

Grga Šoša, v. r.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07. i 125/08) te članka 32. Statuta Grada Obrovca („Službeni glasnik Grada Obrovca“ broj 5/09 i 6/09), Gradsko vijeće Grada Obrovca, na 9. sjednici, održanoj 16. ožujka 2010. godine, d o n o s i

O D L U K U

o prihvatanju Izvješća o izvršenju Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture Grada Obrovca za 2009. godinu

Članak 1.

Prihvaća se Izvješće o izvršenju Programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture Grada Obrovca za 2009. godinu.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u „Službenom glasniku Grada Obrovca“.

Klasa: 363-02/08-01/08

Ur.broj: 2198/23-02-10-4

U Obrovcu 16. ožujka 2010.

GRADSKO VIJEĆE GRADA OBROVCA

PREDSJEDNIK:

Grga Šoša, v. r.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07. i 125/08) te članka 32. Statuta Grada Obrovca („Službeni glasnik Grada Obrovca“ broj 5/09 i 6/09), Gradsko vijeće Grada Obrovca, na 9. sjednici, održanoj 16. ožujka 2010. godine, d o n o s i

O D L U K U

**o prihvatanju Izvješća o izvršenju Programa održavanja
komunalne infrastrukture Grada Obrovca u 2009. godini**

Članak 1.

Prihvaća se Izvješće o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture Grada Obrovca u 2009. godini.

Članak 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom objave u „Službenom glasniku Grada Obrovca“.

Klasa: 363-02/08-01/09
Ur.broj: 2198/23-02-10-4

U Obrovcu 16. ožujka 2010.

GRADSKO VIJEĆE GRADA OBROVCA

PREDSJEDNIK:

Grga Šoša, v. r.

Na temelju članka 3. 4. i 15. Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“ broj 28/10), Gradsko vijeće Grada Obrovca na 9. sjednici, održanoj 16. ožujka 2010. godine, donosi

ODLUKU
o određivanju osnovice i koeficijenta za obračun plaće
gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Obrovca

Članak 1.

Gradonačelniku Grada Obrovca određuje se osnovica za obračun plaće u bruto iznosu od 4.630,14 kuna i koeficijent za obračun plaće u visini od 4,55.

Članak 2.

Zamjeniku gradonačelnika Grada Obrovca određuje se osnovica za obračun plaće u bruto iznosu od 4.630,14 kuna i koeficijent za obračun plaće u visini od 3,87.

Članak 3.

Osnovice i koeficijenti za obračun plaće određeni člankom 1. i 2. ove Odluke primjenjuju se od 01. travnja 2010. godine, počevši s plaćom za mjesec travanj, koja će biti isplaćena u mjesecu svibnju 2010. godine.

Sukladno članku 15. Zakona, plaće gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika obračunate po koeficijentima i osnovici iz članka 1. i 2. ove Odluke umanjit će se za 20%.

Članak 4.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaju važiti članak 1. Odluke o visini plaće odnosno naknade gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika te visini naknade članova Gradskog vijeća i Gradskog poglavarstva („Službeni glasnik Grada Obrovca“ broj 2/06) i članak 6. Odluke o izvršenju Proračuna Grada Obrovca od 01. 01. 2010. do 31. 12. 2010. godine („Službeni glasnik Grada Obrovca“ broj 11/09) u dijelu kojim se osnovica za obračun plaća službenika i namještenika gradske uprave primjenjuje i na obračun plaća dužnosnika Grada.

Članak 5.

Ova Odluka objavit će se u „Službenom glasniku Grada Obrovca“ i stupa na snagu 01. travnja 2010. godine.

Klasa: 120-02/10-01/01

Ur.broj: 2198/23-02-10-1

Obrovac, 16. ožujka 2010.

GRADSKO VIJEĆE GRADA OBROVCA

PREDSJEDNIK:

Grga Šoša, v. r.

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine", broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07. i 125/08) te članka 32. Statuta Grada Obrovca („Službeni glasnik Grada Obrovca“ broj 5/09 i 6/09), Gradsko vijeće Grada Obrovca, na 9. sjednici, održanoj 16. ožujka 2010. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

o prihvatanju Izvješća o radu gradonačelnika Grada Obrovca
za razdoblje lipanj-prosinac 2009. godine

Članak 1.

Prihvća se Izvješće o radu gradonačelnika Grada Obrovca za razdoblje lipanj-prosinac 2009. godine.

Članak 2.

Ovaj Zaključak objavit će se u „Službenom glasniku Grada Obrovca“.

Klasa: 022-05/10-01/01
Ur.broj: 2198/23-02-10-1

U Obrovcu 16. ožujka 2010.

GRADSKO VIJEĆE GRADA OBROVCA

PREDSJEDNIK:

Grga Šoša, v. r.

Na temelju članka 5. stavak 2. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“ broj 79/07) te članka 47. stavak 3. Statuta Grada Obrovca („Službeni glasnik Grada Obrovca“ broj 5/09 i 6/09), gradonačelnik Grada Obrovca, d o n o s i

**PROGRAM MJERA OBVEZATNE PREVENTIVNE
DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE ZA PODRUČJE
GRADA OBROVCA U 2010. GODINI**

1. OPĆE ODREDBE

Na temelju **Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti** (N.N. 79/07 čl.9.,čl.10.,čl.12.,toč.5.,čl.23.,čl.24.i čl.25.), a na prijedlog Zavoda za javno zdravstvo Zadar provodit će se sljedeći Program mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije na području Grada Obrovca u 2010.godini.

Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti ostvaruje se obveznim mjerama za sprečavanje suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti:

- A. opće mjere,
- B. posebne mjere,
- C. sigurnosne mjere,
- D. ostale mjere.

OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, predmeta koji dolaze u dodir s hranom i predmeta opće uporabe te sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih,
2. osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za piće te sanitarna zaštita zona izvorišta i objekata, odnosno uređaja koji služe za javnu opskrbu vodom za piće,
3. osiguravanje zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javno zdravstvenog interesa,
4. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta na površinama, u prostorijama ili objektima iz stavka 1: ovoga članka,
5. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta odvodnje otpadnih voda, balastnih voda te odlaganja otpadnih tvari,
6. osiguravanje provođenja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće mjere na površinama, prostorima, prostorijama ili objektima

Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao opća mjera provodi se radi održavanja higijene te smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja

prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca.

POSEBNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze
2. laboratorijsko ispitivanje uzročnika zarazne bolesti, odnosno epidemije zarazne bolesti,
3. prijavljivanje,
4. prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih,
5. provođenje preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije,
6. zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama,
7. zdravstveni odgoj osoba,
8. imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa i
9. informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija provodi se radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti, suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona koji podliježu sanitarnom nadzoru, suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl., suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija obavlja se radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti sukladno utvrđenom programu iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija provodi se na temelju epidemioloških indikacija ili na temelju obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora.

Provođenje obveznih preventivnih mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije naređuje nadležni sanitarni inspektor.

Obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

Stručni nadzor nad provedbom preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije provodi nadležni zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba.

Ako mjere preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije provodi zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, stručni nadzor nad provedbom tih mjera provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Obvezatna preventivna dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija provodit će kao opća i posebna (preventivna i obvezatna preventivna) mjera sprječavanja i suzbijanja zaraznih bolesti pučanstva prema odredbama citiranog Zakona na području grada Obrovca i naselja Bilišane, Muškovci, Gornji Karin, Kruševo, Zelengrad, Bogatnik, Golubić, Kaštel Žegarski, Komazeci, Krupa i Nadvoda.

2. OBVEZNICI PROVOĐENJA OBVEZATNE PREVENTIVNE DEZINFEKCIJE, DEZINSEKCIJE I DERATIZACIJE

Obvezatna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodit će se **sustavno, dva puta tijekom 2010.godine** na području Grada Obrovca u skladu sa epidemiološkim i higijensko-sanitarnim indikacijama i to u :

1. objektima za javnu vodoopskrbu pitkom vodom
2. objektima za proizvodnju i promet namirnica i predmeta opće uporabe te sirovina za njihovu proizvodnju, odnosno prijevoznim sredstvima namijenjenih za njihov prijevoz (objekti za proizvodnju i preradu animalnih proizvoda i njihovih prijevoznih sredstava u nadležnosti su Veterinarskih stanica)
3. objektima odnosno prostorima za uklanjanje otpadnih voda i drugih otpadnih tvari
4. objektima organizacija zdravstva i zdravstvenih djelatnika koji obavljaju poslove zdravstvene zaštite samostalnim radom
5. odgojno obrazovnim objektima
6. ustanovama socijalne skrbi
7. objektima i sredstvima javnog prometa
8. stambenim objektima i zemljištu koje pripada tim objektima
9. ostalim objektima (poslovne i javne zgrade s pripadajućim zemljištem)
10. ostalim javnim, površinama (obala mora, zelene površine)

Da bi se populacija štetnika održavala na zadovoljavajućoj razini potrebno je redovito, kontinuirano i pravovremeno provoditi sveobuhvatne mjere na čitavom području na kojem se štetnici suzbijaju. Takve mjere nazivaju se **integralne mjere suzbijanja štetnika**, a razrađene su u daljnjem tekstu pod točkama 5,6,7 i 8.

3. IZVRŠITELJI PROGRAMA

Izvršitelj u provedbi ovog Programa mogu biti zdravstvene ustanove i druge pravne osobe, te osobe koje samostalno osobnim radom obavljaju djelatnost i ispunjavaju uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju kao mjeru za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (N.N. br. 79/07) i Pravilnikom o načinu obavljanja obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (N.N. br. 79/07) i imaju odobrenje ministarstva zdravstva za vršenje ove djelatnosti.

Izvršitelji obavljaju ove mjere prema utvrđenom Programu mjera obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na području grada Obrovca u 2010. godini.

Izvršitelj će obavijestiti nadzor o početku radova i dostaviti svoj operativni plan koji mora sadržavati termine izvršenja, vrste pesticida i njihove djelatne tvari, formulacije, podrijetlo i rok trajanja te popis lokaliteta na kojima će se radovi provesti.

Izvršitelj je dužan voditi evidenciju na obrascu 2. prema Pravilniku o uvjetima kojima moraju udovoljavati, N.N. br. 79/07 i dostaviti je nadzoru.

4. NADZOR IZVRŠITELJA U PROVEDBI PROGRAMA

Upravni nadzor provodi Ured državne uprave u Zadarskoj županiji, Služba za društvene djelatnosti, Sanitarna inspekcija.

Stručni nadzor nad provedbom mjera preventivne, dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provodi Zavod za javno zdravstvo Zadar ako je izvršitelj mjera pravna ili fizička osoba izvan organizacije zdravstva, na temelju sklopljenog ugovora s naručiteljem.

5. PREVENTIVNE MJERE

Provođenje preventivnih mjera temeljni je preduvjet za uspješnu kontrolu štetnika na nekom području. Njihov cilj je stvaranje takvih uvjeta sredine koji će onemogućiti naseljavanje štetnika na nekom području, odnosno ukoliko do toga dođe uskratiti im mogućnost opstanka prvenstveno pristupa izvoru hrane i vode te mogućnost zaklona kao temeljnih uvjeta preživljavanja svake biološke vrste.

Popis osnovnih preventivnih mjera koje svaka jedinica lokalne samouprave mora preko svojih nadležnih tijela redovito provoditi:

1. Ispravna dispozicija krute otpadne tvari

- održavanje uređenih odlagališta otpadne tvari
- sanacija (eliminacija) divljih odlagališta
- redovito pražnjenje spremnika za smeće
- redovito mehaničko čišćenje, pranje i dezinfekcija spremnika za smeće

2. Ispravna dispozicija fekalnog otpada

- održavanje kanalizacijskog sustava
- sanacija septičkih (crnih) jama
- zabrana pražnjenja septičkih jama (crnih) u potoke i kanale oborinskih voda
- spriječiti prelijevanje septičkih jama redovitim pražnjenjem

3. Higijensko-sanitarne mjere na javnim površinama

- spriječiti nekontroliranu dispoziciju krute otpadne tvari na javnim površinama
- uređivanje zapuštenih zelenih površina
- održavanje potoka i kanala oborinskih voda – čišćenje, uklanjanje obraštaja
- zatrpavanje lokvi, bara, proširivanje usjeka u cilju povećanja protočnosti tekućica
- čišćenje oluka na javnim zgradama

4. Preventivne mjere u gospodarskim objektima, ekonomskim dvorištima i skladištima

- obaveza provođenja rodent-proof sustava
- redovito uređenje ekonomskih dvorišta (uklanjanje korova i obraštaja)
- zabrana nagomilavanja krutog otpada, osobito starih automobilskih guma
- zabrana nekontrolirane dispozicije animalnog klasičnog otpada

5. Preventivne mjere na poljoprivrednim površinama i individualnim gazdinstvima

- redovito održavanje poljoprivrednih površina (proljetno čišćenje)
- edukacija stanovništva o značaju spremnika vode za poljoprivredne potrebe (bačve, kade cisterne) u razvoju larvi komaraca i načinima prevencije
- redovito čišćenje staja, redovita dispozicija animalnog fekalnog otpada, spremanje u gnojnice
- edukacija stanovništva u suburbanim i ruralnim područjima o mogućim preventivnim mjerama za sprečavanje razvoja muha, prekrivanjem gnojnica najlonima (plastičnim folijom)

Nadzor nad provođenjem ovih mjera u nadležnosti je inspeksijskih službi. ali u velikoj mjeri ovisi o osjetljivosti sredine za ovu problematiku i društvene svijesti o potrebi podizanja općih higijensko-sanitarnih prilika na višu razinu kao preduvjet za unapređenje kvalitete življenja.

6. DEZINFEKCIJA

Mjere dezinfekcije

Obaveznom preventivnom dezinfekcijom (u daljnjem tekstu: dezinfekcija) podrazumijeva se sustavne i kontinuirane primjene mehaničkih i fizikalnih metoda i sredstava, samostalno ili kombinirano, radi uništavanja mikroorganizama uzročnika zaraznih bolesti, na površini tijela, predmetima, materijalima ili u prostoru na propisima dozvoljeni minimum. Dezinfekcija se provodi mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim mjerama.

Mehaničke mjere dezinfekcije podrazumijevaju mehaničko uklanjanje mikroorganizama s radnih površina, predmeta ili u prostoru kao samostalne metode uklanjanja mikroorganizama, odnosno stvaranja preduvjeta za uspješno provođenje drugih postupaka dezinfekcije, a provode se struganjem, metenjem, odmaščivanjem i pranjem, filtracijom, ventilacijom i taloženjem.

Fizikalne mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu topline (suha ili vlažna) koja svojim djelovanjem uništava, usporava rast i razmnožavanje ili uklanja većinu mikroorganizama.

Kemijske mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu kemijskih tvari, odnosno dezinficijensa, koje svojim djelovanjem uništavaju, usporavanju rast i razmnožavanje ili uklanjaju većinu mikroorganizama.

Tijekom provođenja mjera dezinfekcije dozvoljeno je koristiti tehniku primjene, odnosno način primjene dezinficijensa i koristiti sredstvo za koje je dokazana učinkovitost s ciljem uništavanja, usporavanja rasta i razmnožavanja ili uklanjanja većine mikroorganizama do razine koja u danim okolnostima, a s obzirom na način izloženosti, neće predstavljati rizik za zdravlje ljudi i neće uzrokovati onečišćenje radnih površina, predmeta, prostora ili objekata. posipanje - nanošenje praškaste ili granulirane formulacije dezinficijensa na smjese suhe (feces i sl.) ili tekuće (urin, sputum i sl.) uz obvezno miješanje da se postigne ravnomjerni raspored unutar smjese,

brisanje - nanošenje tekućeg dezinficijensa ili radne otopine, sterilnom krpom ili vatom jednokratnim potezom na ciljanu površinu,

prebrisanje - nanošenje tekućeg dezinficijensa ili radne otopine, sterilnom krpom ili vatom na ciljanu površinu višekratnim potezima,

pranje - dezinfekcijsko pranje ruku, predmeta, površina ili rublja u otopini dezinficijensa,

potapanje - uranjanje predmeta ili pribora u uvijek svježe pripremljenu otopinu dezinficijensa s potpunim potapanjem, bez virenja iz otopine,

prskanje - primjena radnih otopina dezinficijensa tehnikom izbačenog mlaza za obradu ciljanih površina ručnim, leđnim ili motornim prskalicama s kapima veličine od 100 do 200 mikrona,

raspršivanje (orošavanje) - primjena radnih otopina dezinficijensa tehnikom nošenog mlaza za obradu ciljanih površina i prostora, ručnim ili leđnim raspršivačem kapi ma veličine od 50 do 100 mikrona,

zamagljivanje (aerosolizacija) - primjena radnih otopina dezinficijensa tehnikom izbačenog mlaza za obradu prostora kapima veličine do 50 mikrona,

zadimljavanje - ispunjavanje ciljanih prostora česticama dezinficijensa koji se tinjanjem ili izgaranjem oslobađa iz posebnih formulacija dezinficijensa.

Dezinficijensi se upotrebljavaju u obliku koncentrata ili razrijeđeni. Radne otopine dezinficijensa pripremaju se otapanjem ili razrjeđivanjem destiliranom vodom. Dezinficijensi na osnovi klora (klorni preparati) iznimno se mogu otapati ili razrijediti sanitarno ispravnom vodom.

Prije provođenja dezinfekcije primjenom dezinficijensa **mora** se: - očistiti objekt, strojeve i druge radne površine,

- utvrditi je li opterećenje površina koje se tretiraju organskim tvarima svedeno na minimum,
- utvrditi razinu i vrstu mikrobiološkog onečišćenja i osjetljivosti mikroorganizama,
- utvrditi stupanj učinkovitosti, koncentracija i razdoblje djelovanja dezinficijensa,
- utvrditi fizičku konfiguraciju objekta koji se tretira (dostupnost dezinficijensa do mikroorganizama),
- utvrditi radnu temperaturu,
- utvrditi pH medija i površine na koju se primjenjuje dezinficijens,
- utvrditi je li osigurana zaštita okoliša i neciljanog prostora.

Trajanje mjera dezinfekcije

Dezinfekciju provode sami djelatnici ili za to posebno osposobljeno osoblje u tijeku radnog procesa, odnosno uporabe objekata, te nakon dužeg nekorisćenja (sezonski rad i slično). Iz tog razloga u Programu je predviđeno provođenje izvanrednih mjera dezinfekcije koje bi izvršitelji proveli u posebnim prilikama ili po pozivu korisnika, a to su :

- epidemiološke indikacije
- po nalogu sanitarne inspekcije
- kontaminacija prostora biološkim materijalom
- izlivanje kanalizacije zbog kvara ili vremenskih nepogoda.

U slučaju akcidentnih situacija temeljem poziva korisnika dezinfekcija će se provesti preko izvršitelja koji ispunjava uvijete iz pravilnika (NN br. 79/07) i ima odobrenje za rad. Kako je takva akcidentna stanja nemoguće predvidjeti troškove kod eventualnog nastanka istih snosit će vlasnici.

7. DEZINSEKCIJA

Mjere dezinfekcije

Dezinsekcija je skup različitih mjera koje se poduzimaju s ciljem smanjenja populacije najmanje do praga štetnosti, zaustavljaju rast i razmnožavanje ili potpuno uništavaju nazočnu populaciju štetnih člankonožaca (Arthropoda) koji prenose uzročnike zaraznih bolesti, parazitiraju na tijelu čovjeka, uzrokuju alergijske reakcije, imaju toksično djelovanje ili su uznemirivači ili skladišni štetnici na hrani. Dezinsekcija podrazumijeva i način sprječavanja ulaženja i zadržavanja štetnih člankonožaca (Arthropoda) na površine, u prostor ili objekt.

Štetni člankonožci (Arthropoda) od javnozdravstvene važnosti su:

1. Prijenosnici zaraznih bolesti:

- komarci,
- nevidi,
- muhe,
- buhe,
- uši tijela,
- krpelji.

2. Mehanički prijenosnici mikroorganizama: - žohari (smeđi i crni),

- mravi - faraonski i drugi (kućni).

3. Paraziti na tijelu:

- uši glave i stidne uši.

4. Uzročnici alergijskih reakcija:

- stjenice: kućna, golubija, lastavičja,
- leptiri: zlatokraj, borov četnjak gnjezdar, gubar,
- kornjaši: pederide,
- grinje: kućna, prašna, ptičja, kokošja.

5. Štetni člankonošci toksičnog djelovanja:

- pauzi: crna udovica, lažna crna udovica, tarantola,
- ose, stršljeni i obadi,
- štipavci, strige, stonoge.

6. Skladišni štetnici:

- leptiri - moljci,
- kornjaši: žišci, crvotočci, kožojedi, slaninari, brašnari i gljivari.
- grinje.

7. Štetnici estetske ili javno zdravstvene važnosti: - skokuni, babure, uholaže i šturci.

Dezinsekcija se provodi mehaničkim, fizikainim, biološkim ili kemijskim mjerama.

Mehaničke mjere dezinsekcije podrazumijevaju čišćenje prostorija, pravodobno uklanjanje otpada i ostalog materijala pogodnog za razvoj štetnih člankonožaca (Arthropoda), preslagivanje zaliha, prevrtanje i isušivanje staništa, ugradnju prepreka

(mreže), uporabu lovki i ljepljivih traka s ili bez atraktanata.

Fizikalne mjere dezinfekcije podrazumijevaju postupke regulacije mikroklima, uporabu topline ili hladnoće te svjetlosti s ciljem smanjenja nazočne populacije, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uništenja štetnih člankonožaca (Arthropoda).

Biološke mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu kralješnjaka uz dozvolu mjerodavnog ministarstva i raznih sojeva mikroorganizama koji djeluju selektivno na ciljane vrste štetnih člankonožaca (Arthropoda) ili njihove razvojne oblike, a da pritom ne oštećuju ili ugrožavaju ostale vrste i okoliš.

Kemijske mjere dezinfekcije podrazumijevaju uporabu pesticida s ciljem smanjenja ukupnog broja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih člankonožaca (Arthropoda) i njihovih razvojnih oblika.

Kemijske mjere dezinfekcije na površinama, u prostoru ili objektu provode se kada je unatoč poduzetim preventivnim mjerama, odnosno primijenjenim mehaničkim mjerama, došlo do pojave ili nekontroliranog razmnožavanja štetnih člankonožaca (Arthropoda).

Izbor i vrsta formulacije pesticida, način primjene, rokovi provedbe i mjere opreza ovise o vrsti štetnog člankonožaca (Arthropoda) koji se suzbija, biološkim i etološkim svojstvima člankonožaca (Arthropoda), stupnju, proširenosti i mjestu infestacije te o svojstvima i namjeni površine, prostora ili objekta.

Tehnike primjene pesticida su:

1. zaprašivanje - primjena pesticida u formulaciji prašiva ručno ili uređajem za zaprašivanje,
2. primjena granula - primjena pesticida u formulaciji mikrogranula ili granula, ručno ili uređajem za primjenu granula,
3. prskanje - primjena radnih otopina pesticida u obliku otopina, emulzija ili suspenzija tlačnim ručnim ili motornim prskalicama kapima veličine od 100 do 200 mikrona,
4. raspršivanje (orošavanje) - primjena radnih otopina pesticida u obliku otopina, emulzija ili suspenzija uređajima za raspršivanje na elektro ili benzinski pogon s kapima veličine od 50 do 100 mikrona,
5. zamagljivanje - primjena pesticida u obliku koncentriranih otopina ili radnih otopina (vodenih ili uljnih) uređajima za toplu ili hladnu zamućivanje - primjena pesticidnih formulacija koje sagorijevanjem ili tinjanjem oslobađaju aerosole (dim), pare ili plinove,
6. fumigacija - primjena plinova sukladno vrsti i formulaciji primijenjenog plina.
7. hladno zamagljivanje veličine do 50 mikrona,

Način primjene pesticida mora biti pažljivo odabran i planiran, mora osigurati maksimalno pokrivanje infestiranih površina i mora biti kombiniran s ostalim metodama suzbijanja da bi se postigao željeni rezultat.

Primjena pesticida u proizvodnim i poslovnim prostorima ne smije se provoditi tijekom radnog procesa.

Svaka primjena pesticida mora biti provedena na način da se ne kontaminira hrana, ne oštete ili zaprljaju ne ciljane površine, ne ugrozi zdravlje ljudi i ne onečisti okoliš.

Prije početka obavljanja dezinfekcije u objektima u kojima se nalazi hrana, mora se zaštititi hrana od mogućeg onečišćenja, kao i primijeniti pesticide koji ne

ostavljaju mirise na tretiranoj površini na koju se stavlja hrana.

Prostori u kojima je dezinfekcija provedena prskanjem, raspršivanjem, zamagljivanjem, zadimljavanjem ili fumigacijom mogu se ponovno koristiti tek po isteku radne karence predviđene za pesticide koji su uporabljeni.

Kemijska sredstva, odnosno pesticide izvoditelj obvezatnih DDD mjera ne smije davati korisnicima obvezatnih DDD mjera na korištenje bez nadzora.

Primjena pesticida toplim ili hladnim zamagljivanjem iz zrakoplova zabranjena je nad naseljenim područjima, nacionalnim parkovima i ostalim zaštićenim područjima.

Na području Grada najčešći insekti od interesa za smanjivanje njihovog broja na biološki minimum radi zaštite zdravlja pučanstva jesu:

- komarci (roda *Culex*, *Aedes*, *Anopheles*)
- muhe (pored vrste *Musca domestica*, muhe iz rodova *Caliphora* spp. (zujare), *Lucilia* spp. (zlatare), *hematofagna Stomoxys Sarcophagiae* (mesare)
- žohari (*Blatta orientalis* – crni žohar, *Blattella germanica* – smeđi žohar)

SUZBIJANJE KOMARACA

Suzbijanje komaraca na području grada Obrovca provesti će se na dvije razine:

Larvicidna dezinfekcija

Pod pojmom larvicidne dezinfekcije podrazumijeva se sprječavanje razvoja i uništavanje razvojnih oblika komaraca (jajašca, ličinki, kukuljica). Ženke komaraca pronalaze pogodne vodene medije u koje polažu jajašca iz kojih se za 5 – 10 dana ovisno o temperaturi vode, razviju ličinke koje potom hraneći se prolaze kroz različite stadije do stadija kukuljica iz kojih se legu odrasli (krilati) oblici komaraca.

S ciljem suzbijanja komaraca larvicidna dezinfekcija provodit će se od **ožujka do kolovoza** i to na sljedećim lokalitetima:

septičke (crne) jame

Septičke jame mogu generirati veliki broj komaraca ukoliko imaju tehničke nedostatke kao što su nepostojanje gustih mreža na odušcima ili prisustvo pukotina na samim jamama. Ovaj problem je prisutan u gradskim predjelima i mjestima koja nemaju riješen kanalizacijski sustav. Crne jame koje nisu hermetički zatvorene mogu također generirati komarce. Septičke jame obrađivat će se jednim od kemijskih larvicida: **Diflox comprese** (diflubenzuron 1%) 1 tbl. na 500 – 1000 litara vode. Tretman ponavljati svakih 10 – 15 dana, ili **Diflox flowabile** (diflubenzuron 5%) 600 -1000 g sredstva po ha u dovoljnoj količini vode prekrivajući čitavu površinu, **Flubex 7 EC** (diflubenzuron 7%) 40 - 60 ml preparata na 1000 m² u dovoljnoj količini vode prekrivajući čitavu površinu.

potoci i kanali oborinskih voda

Slabo protočni dijelovi potoka također su generatori ličinki komaraca. Budući nije moguće unaprijed predvidjeti broj i mikrolokacije povremenih žarišta, potrebno je pri svakoj dezinfekciji zatečene nakupine vode obrađiti biološkim larvicidima, kao što je preparat sa sporama **Bacillus thuringiensis var. israelensis**, (100 ml balthusa na 1000m², razrijeđen sa vodom 3 – 10 puta) za sve nakupine čiste, nezagađene vode zbog svog selektivnog učinka i neškodljivosti za neciljane vrste. **Diflox comprese** (diflubenzuron

1%) 1 tbl. na 500 – 1000 litara vode. Tretman ponavljati svakih 10 – 15 dana, ili **Diflox flowabile** (diflubenzuron 5%) 600 -1000 g sredstva po ha u dovoljnoj količini vode prekrivajući čitavu površinu, **Flubex 7 EC** (diflubenzuron 7%) 40 -60 ml preparata na 1000 m² u dovoljnoj količini vode prekrivajući čitavu površinu.

S obzirom da se izolirani dijelovi vode nalaze samo na pojedinim mikrolokacijama u ovom segmentu dezinfekcije najviše se može napraviti preventivnim radnjama kao što su: čišćenje potoka (kanala) oborinskih voda, mulja i obraštaja.

spremnici vode

Različiti spremnici vode u vrtovima i okućnicama značajni su recipijenti larvi komaraca (bačve, kade, kante i sl.), zbog čega je potrebno animirati korisnike da vlastitom aktivnošću doprinesu smanjenju proizvodnje komaraca pravovremenim pražnjenjem spremnika vode, pokrivanjem spremnika ali i okretanjem odloženih posuda naopako kako se u njima ne bi nakupljala voda. Ukoliko nije moguće odraditi poduzete preventivne mjere treba primijeniti neki od prihvatljivih larvicida na bazi regulatora rasta insekata ili diflubenzurona.

zapušteni zdenči i cisterne

Na području grada Obrovca ima zapuštenih zdenaca i cisterni koji nisu u upotrebi (nema stalne izmjene vode) a generiraju komarce. Ova žarišta ukoliko se ne koriste za piće obrađuju se nekim ekološki prihvatljivim larvicidima na bazi *Bacillus thuringiensis* var. *israelensis* ili regulatora rasta insekata.

građevinski iskopi u kojima se nakuplja voda

Građevinski iskopi različitih građevina i nedovršeni podrumi mogu generirati larve komaraca kada radovi stanu na duže vrijeme, a u njima se kontinuirano zadržava voda. Ovakva žarišta obrađuju se biološki prihvatljivim larvicidima na bazi djelatne tvari temephosa, na bazi regulatora rasta insekata ili *Bacillus thuringiensis* var. *israelensis*.

nedovršene grobne jame i posude za cvijeće na grobljima

Veliki broj ličinki može se generirati iz nedovršenih betonskih grobnih jama koje su otvorene i kojima se nakuplja kišnica. Vaze sa ustajalom vodom također mogu biti legla komaraca. Ove vode obrađuju se jednim od ekološki prihvatljivih insekticida na bazi regulatora rasta ili diflubenzurona.

nakupine odloženih automobilske gume

Kišnica nakupljena u odloženim automobilske gumama pruža povoljne uvjete za razvoj larvi komaraca. Spomenute lokacije nalaze se uglavnom na privatnim posjedima zbog čega treba apelirati na organe inspekcijske službe kako bi se poduzele preventivne mjere. Najbolje preventivne mjere sprječavanja nakupljanja vode u gumama njihovo je pokrivanje ili držanje u natkrivenim prostorima jer u protivnom svaku gumu treba pojedinačno obraditi larvicidom.

Adulticidna dezinfekcija

Ako sustavni larvicidni tretmani ne pokažu učinkovitost ili budu u ograničenim razmjerima poduzet će se palijativni postupci kojim će se **u mjesecima lipnju, srpnju, kolovozu i rujnu provesti četiri akcije adulticidne obrade**. Adulticidni tretmani provest će se metodom hladnog zamagljivanja uz uporabu opreme koja aplicira kapljice insekticida u ULV spektru radi boljeg prekrivanja prostora, bolje adherencije te uštede insekticida i manjeg opterećenja okoliša. Potrebno je osigurati što bolje pokrivanje svih mjesta na kojima borave, odmaraju se ili pronalaze zaklon odrasli oblici komaraca. Za tretmane će se koristiti sintetski piretroidi čije se radne otopine priređuju razrijeđene s vodom što je s ekološkog i zdravstvenog stanovišta najprihvatljivije. Insekticidi se koriste prema nalogu proizvođača koji je za svaki preparat drugačiji. Pojedini lokaliteti trebali bi se obraditi postupkom toplog zamagljivanja prilaskom mjestima pješice radi pravilnog usmjeravanja spreja (magle), a to su : dijelovi kanalizacijskog sustava, poluotvorene crne jame, odlagalište otpadne tvari ili njihov okoliš, nadsvođeni kanali

otpadnih voda. U ovom slučaju dozvoljeno je koristiti isključivo sintetske piretroide s mineralnim uljem ili vodom kao nosačem.

SUZBIJANJE MUHA

U toplim mjesecima (od svibnja do kraja listopada) zbog brojnosti ove populacije, molestirajućeg učinka i epidemiološkog potencijala za prijenos i širenje zaraznih bolesti, u prvom redu crijevnih zaraznih bolesti, muhe predstavljaju najznačajnijeg štetnika. Ovaj problem je osobito prisutan u ruralnim i suburbanim sredinama gdje se sreće individualni uzgoj domaćih životinja, a u pravilu praćen nižim stupnjem sanitacije okoliša i povećanom koncentracijom otpadnih tvari osobito animalnog podrijetla. Povoljni vanjski uvjeti, kratak razvojni ciklus, visoki reproduksijski potencijal, nedostatak predatora te praktički neograničene mogućnosti staništa dovode u kratkom vremenu do enormnog prenamnažanja.

suzbijanje muha u urbanoj sredini

U urbanim sredinama prisutnost muha u izravnoj je vezi s načinom dispozicije krute i fekalne otpadne tvari. Osnovne higijensko-sanitarne mjere osnovni su preduvjet za uspješno suzbijanje:

- osigurati dovoljan broj spremnika za smeće
- redovito tj. dnevno prazniti spremnike
- iste najmanje jednom tjedno oprati i dezinficirati
- sanirati (ukloniti) sva divlja odlagališta otpada i spriječiti pojave novih
- kanalizacijski sustav i kolektore održavati prohodnim
- spriječiti prelijevanje i nedozvoljeno pražnjenje septičkih jama
- donijeti odluku o mjestima za defekaciju pasa, te uklanjati feces
- sakupljati lešine pregaženih životinja

Ukoliko se navedene preventivne mjere ne mogu provesti u potpunosti kao dopunsku mjeru provesti adulticidnu dezinfekciju spremnika za smeće (ukoliko se ukaže potreba i neposredne okoline) metodom prskanja tlačnom ili motornom prskalicom primjenom insekticida iz grupe inhibitora rasta kukaca ili karbamata s dugim rezidualnim djelovanjem. Ove radnje je nužno uskladiti s radom nadležne komunalne službe, tako da se osigura obrada isključivo praznih spremnika. Insekticidom je potrebno prekriti sve vanjske i unutrašnje površine spremnika te neposrednu okolinu. S obzirom na trajanje rezidualnog učinka ove radnje potrebno ju je ponavljati svakih 30 – 40 dana.

suzbijanje muha na odlagalištima komunalnog otpada

Odlagališta otpada zbog obilja otpadnih tvari, vrlo često i onih animalnog porijekla izuzetno su atraktivna staništa i hranilišta različitim vrstama sinantropnih muha zbog čega je nužno provoditi minimum higijensko – sanitarnih mjera, osobito redovito zatrpavanje zemljom animalnog otpada. Na odlagalištima je nužno provoditi adulticidnu dezinfekciju metodom prskanja motornim raspršivačima uporabom grupe insekticida iz skupine inhibitora rasta kukaca ili karbamata. Dezinfekciju ponavljati svakih 30 – 40 dana ovisno o dužini trajanja insekticidnog učinka upotrijebljenog insekticida. Kako je važno postići dobro prekrivanje odlagališta insekticidom, gradsku deponiju potrebno je raditi uporabom stroja koji aplicira kapljice insekticida u ULV spektru (hladni postupak). Nije dopuštena upotreba termozamagljivača (topli postupak).

SUZBIJANJE ŽOHARA

Žohari žive i razmnožavaju se u zgradama, kanalizaciji, toaletima, odvodnim cijevima i na drugim mjestima gdje postoje zarazni organizmi. Na mjestima obitavanja žohari mogu biti zagađeni urinom i fekalijama, a imaju pristup i mnogim patogenim mikroorganizmima. Posljedica obitavanja na takvim mjestima je činjenica da žohari na površini tijela mogu nositi infektivne klice ili ih pojesti i izlučivati izmetom stvarajući potencijalni zdravstveni rizik za čovjeka.

Suzbijanje žohara provodi se u :

- stambenim zgradama
- kanalizacijskom sustavu
- objektima za proizvodnju, promet i skladištenje namirnica (tvornice prehrambenih proizvoda, pekare, restorani, trgovine mješovitom robom i dr.) te njihovim sirovinama
- zdravstvenim objektima
- odgojno obrazovnim objektima (dječji vrtići i škole)
- javnim objektima (domovi umirovljenika, đачki domovi, hoteli, restorani, bifei i dr.)
- na trgovačkim i putničkim brodovima i brodovima posebne namjene

Suzbijanje žohara u objektima zahtijeva kontinuiranu obradu i provodit će se zavisno o vrsti populacije o vrsti infestacije (crni žohar 2x, a smeđi žohar 2 – 4x godišnje ili više, do svođenja populacije na kontroliranu razinu) objekta. Prije obrade objekta i površine potrebno je temeljito očistiti i otkloniti građevinske nedostatke. Poslije obrade ovisno o namijeni prostora i dinamike rada nakon 24 sata ili prije površine i uređaje koji su u kontaktu s namirnicama i ljudima treba oprati. Dispoziciju insekticida vršiti na način da minimum insekticida bude uklonjen pranjem (obrada svih vertikalala). Prije početka obavljanja dezinfekcije u objektima u kojima se nalaze namirnice, treba zaštititi iste od mogućeg onečišćenja, kao i primijeniti insekticide koji ne ostavljaju mirise na prehrambenim proizvodima (čl. Pravilnik o načinu obavljanja obvezatne preventivne dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije NN 38/98.). Za obradu se mogu koristiti insekticidni preparati koji imaju dozvolu MZ RH za primjenu u javnoj higijeni.

8. DERATIZACIJA

Mjere deratizacije

Deratizacija je skup različitih mjera koji se poduzimaju s ciljem smanjenja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih glodavaca koji su prirodni rezervoari i prijenosnici uzročnika zaraznih bolesti ili skladišni štetnici. Deratizacija podrazumijeva i sve mjere koje se poduzimaju radi sprječavanja ulazanja, zadržavanja i razmnožavanja štetnih glodavaca na površinama, u prostoru ili objektima.

Štetni glodavci od javno zdravstvene važnosti su:

1. štakor:

- crni štakor (*Rattus rattus*) Linne,
- štakor plodojed (*Rattus rattus* var. *frugivorus*) Linne,
- aleksandrijski štakor (*Rattus rattus* var. *alexandrinus*) Geoffr,
- sivi, smeđi ili kanalski ili štakor selac (*Rattus norvegicus*) Berkenhout.
- kućni miš (*Mus musculus musculus*) Linne,
- kućni miš (*Mus musculus domesticus*) Linne.

2. drugi štetni glodavci (npr. poljski miš, voluharica) za koje postoji sumnja da prenose zarazne bolesti.

Deratizacija se provodi mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim mjerama.

Mehaničke mjere deratizacije podrazumijevaju pravodobno uklanjanje otpada i ostalog materijala pogodnog za razvoj štetnih glodavaca, preslagivanje zaliha,

uklanjanje mogućih staništa, ugradnju prepreka (mreže), uporabu lovki (živolovki ili mrtvolovki), ljepljivih traka sa ili bez atraktanata.

Fizikalne mjere deratizacije podrazumijevaju postupke uporabe ultrazvuka s ciljem sprječavanja ulaznja i zadržavanja štetnih glodavaca.

Kemijske mjere deratizacije podrazumijevaju uporabu rodenticida, odnosno izlaganje zatrovanih mamaca s antikoagulantima I. i II. generacije ili plinova s ciljem smanjenja ukupnog broja populacije štetnih glodavaca ispod praga štetnosti, zaustavljanja razmnožavanja ili potpunog uništenja nazočne populacije štetnih glodavaca.

Na području Republike Hrvatske zabranjena je uporaba akutnih rodenticida. Akutni rodenticidi mogu se upotrebljavati samo u slučajevima provedbe protuepidemijske deratizacije ako ministar nadležan za zdravstvo Programom mjera ili Naputkom o provedbi protuepidemijske deratizacije odredi uporabu akutnih rodenticida sukladno posebnim propisima.

Kemijska mjera deratizacije, odnosno izlaganje zatrovanih mamaca provodi se kada je unatoč poduzetim preventivnim mjerama došlo do pojave ili nekontroliranog razmnožavanja štetnih glodavaca.

Izbor i vrsta formulacije zatrovanih mamaca, način i dinamika izlaganja i mjere opreza ovise o vrsti štetnih glodavaca koji se suzbijaju, biološkim i etološkim svojstvima štetnih glodavaca, brojnosti populacije te o svojstvima i namjeni površine, prostora ili objekata. Kemijske mjere deratizacije, odnosno načini izlaganja zatrovanih mamaca, provode se:

- zaprašivanjem - primjena rodenticidnih prašiva za posipanje rupa i putova kretanja štetnih glodavaca,
- izlaganjem rasutih rodenticidnih mamaca,
- izlaganjem krutih (parafiniziranih) rodenticidnih mamaca,
- izlaganjem pojilica s vodenim otopinama rodenticida,
- fumigacijom - primjena plinova.

Način izlaganja zatrovanih mamaca mora biti pažljivo odabran, planiran i mora osigurati maksimalno pokrivanje infestiranih površina. Mora biti izveden na način da su izloženi zatrovani mamci postavljeni na mjesta na kojima su dostupni i prihvatljivi štetnim glodavcima.

Tijekom provođenja mjera deratizacije mora se izraditi Plan i raspored izlaganja zatrovanih mamaca, kako bi se moglo pratiti uzimanje i nestanak zatrovanih mamaca. Plan izlaganja i raspored izlaganja zatrovanih mamaca mora sadržavati podatke o kritičnom mjestu i količini izloženog zatrovanog mamca, kao i količinu nadomještenog zatrovanog mamca na kritičnoj točki tijekom provedenog izvida uspješnosti provedene mjere.

Zatrovane mamce treba postavljati na i uz mjesta na kojim je uočen najveći broj glodavaca, na putove njihova kretanja i zadržavanja.

Zatrovane mamce uvijek treba izlagati na skrovišta i zaklonjena mjesta ili u zato predviđene kutije ili hranilišta.

Zatrovani mamci moraju biti izloženi na način da su nedostupni za sve neciljane vrste, domaće i ostale životinje, ljude, a posebno djecu.

Zatrovani mamci izloženi blizu domaćih životinja, posebno kruti (parafinski), moraju biti vezani žicom da ih štetni glodavci ne bi mogli ponijeti.

Zatrovani mamci moraju biti izloženi na način da ne kontaminiraju hranu i da ne bi slučajno ili zabunom bili pomiješani s hranom.

Broj i količina izloženih zatrovanih ma maca te način izlaganja uvijek mora biti u skladu s uputama za uporabu proizvoda.

Tijekom pregleda, odnosno izvida uspješnosti provedene mjere, pojedeni zatrovani mamci moraju se obnavljati.

Zatrovani mamci izloženi u kanalizacijskim sustavima moraju biti otporni na vlagu i izloženi na mjestima ili način da ih voda ne može otplaviti, kao i zatrovani mamci postavljeni u hranilišta.

Zatrovane mamce izvođač obvezatnih DDD mjera ne smije davati korisnicima obvezatnih DDD mjera na korištenje bez nadzora.

U zatvorenim prostorima koji su namijenjeni skladištenju, proizvodnji ili trgovini hrane, kao i u prostorima u kojima stalno borave ljudi, zatrovani mamci moraju se izlagati u kartonskim, plastičnim, drvenim ili metalnim deratizacijskim kutijama. Na vlažnim mjestima ili mjestima podložnim klimatskim promjenama zatrovani mamci ne smiju se izlagati u kartonskim deratizacijskim kutijama.

Deratizacijske kutije ili hranilišta sa zatrovanim mamcima moraju biti postavljeni prema Planu i rasporedu izlaganja zatrovanih mamaca s tlocrtom objekta posebno izrađenom za svaki objekt na unaprijed određena kritična mjesta uz vođenje evidencije o shemi postavljanja i to na način da su dostupne štetnim glodavcima, a da ne smetaju u obavljanju svakodnevnih procesa u objektima iz članka 2. stavka 1. ovoga Pravilnika u kojima su postavljene.

Deratizacijske kutije i hranilišta moraju biti jasno označene sukladno obrascu br. 3. koji je tiskan u prilogu ovoga Programa i čini njegov sastavni dio.

Obrasc 3. Tekst na deratizacijskoj kutiji

DERATIZACIJSKA MEKA		
ŠTETNA TVAR – NE DIRATI – NE PREMJEŠTATI!		
Naziv izvođača i adresa: _____		
Telefon: _____		
Vrsta otrova:	a) antikoagulant I generacije	b) antikoagulant II generacije
Antidot: Vitamin K1		
Dežurni telefon u slučaju otrovanja: _____		

Deratizacijske kutije ili hranilišta moraju biti sustavno nadgledane, po potrebi nadopunjavane s novom količinom zatrovanog mamca ili se zatrovani mamac povremeno mora zamijeniti svježim.

Izvoditelj je obavezan ukloniti oštećenu deratizacijsku kutiju i sakupiti ostatke zatrovanog mamca nakon provedbe mjere deratizacije te prikupiti i neškodljivo ukloniti uginule glodavce iz i oko objekta.

Trajanje mjera deratizacije

Obvezatna preventivna deratizacija će se provoditi sustavno na cijelom području grada Obrovca i to u sljedećim rokovima:

- proljetna (veljača, ožujak, travanj)
- jesenska (rujan, listopad, studeni)

Postupak deratizacije potrebno je provesti u što kraćem vremenskom roku (3 – 4 tjedna). Deratizacija traje do trenutka utvrđivanja prestanka uzimanja izloženih mamaca odnosno prestanka aktivnosti glodavaca (štete, oglođi, izmet, vizualni kontakti ...). Periodično tijekom cijele godine na mjestima utvrđene jače infestacije potrebno je održavanje (deponije, divlja odlagališta, ruševine). Deratizacija će se provesti izlaganjem meka zatrovanih antikoagulantnim rodenticidima, s djelatnom tvari bromadiolon 0,005%. Dozvoljeni su rasuti mamci, žitarice i pelete, te čvrsti parafinizirani mamci težine od 50g -200g.

Standardi za izlaganje zatrovanih meka

Zatrovani mamci moraju se izlagati po pravilima struke na siguran način na skrovita i zaštićena mjesta na način da su dostupni štakorima, a zaštićeni od neciljanih vrsta. Meke se moraju izlagati što bliže ili u aktivne rupe štakora, uz putove kretanja ili uz mjesta njihova zadržavanja.

Javne površine

kanalizacijski sustav

Kanalizacijski sustav pruža najpovoljnije uvjete u pogledu zaklona i dostupnosti izvora hrane i vode za smeđeg štakora (*Rattus norvegicus*) pa je tako i glavno žarište ovog najvažnijeg urbanog štetnika. Deratizacija kanalizacije provodi se izlaganjem voodotpornih formulacija meka vezanih pocinčanom žicom na način da se pričvršćuje na poklopac ili stjenku otvora revizijskog okna. Zatečene zaostale mamce ranijih deratizacija Izvođač je dužan odstraniti i neškodljivo ukloniti. Mamac se postavlja na visinu dostupnu štakoru na način da je što manje izložen djelovanju vode (razina kanalizacijske plime). Poklopac svakog revizijskog okna u koji je postavljena meka mora se obilježiti bojom. Kod izlaganja meka u sustav kanalizacije poželjno je osigurati prisutnost djelatnika lokalne komunalne službe.

meke s antikoagulantom II generacije : bromadiolon 0,005% u formi parafiniziranih mamaca na žici ili sa rupom 100g ili 200g.

Izvođač je obavezan postići što veći obuhvat, svakako ne manji od 60%. Iz obrade se dopušta izostaviti kanalizacijske otvore na udaljenosti manjoj 30 m, vrlo duboke kanalizacijske otvore, kanalizacijske otvore na glavnim prometnicama te one kanalizacijske otvore koji se iz objektivnih razloga ne mogu otvoriti. Izuzimaju se kanalizacijski otvori u kojima je veliki protok otpadnih voda, a tada se obrađuju kolaterale.

riječne obale

Dijelovi riječne obale mogu pružiti dobre uvjete za razvoj i razmnožavanje štakora : podzidana obala, osobito u blizini kanalizacijskih izljeva i ušća potoka i kanala oborinskih voda, nasuta ali i divlja i neuređena obala u naseljenom području.

meke s antikoagulantom II generacije : bromadiolon 0,005% u formi parafiniziranih mamaca na žici ili sa rupom 50g – 100g.

Mamce postaviti vezane na pocinčanoj žici na skrovitim mjestima, nedostupnim ljudima i neciljanim vrstama (u pukotine pod stijenama) ali zaštićene od djelovanja morske vode. Potrebno je obuhvatiti sve dijelove morske obale gdje se registrira prisutnost glodavaca. Gustoća postavljanja ovisiti će o stupnju infestacije i mogućnosti sigurnog izlaganja (10 – 15 m). Mamci će se izlagati do prestanka aktivnosti glodavaca tj. prestanka uzimanja mamaca.

potoci i kanali oborinskih voda

Korita kanala oborinskih voda i potoka u pravilu su zarasla i periodično protočna, zbog čega su od osobitog interesa za preventivnu deratizaciju zbog visokog kapaciteta za održavanje i razmnožavanje različitih vrsta glodavaca, poglavito štakora.

meke s antikoagulantom II generacije : bromadiolon 0,005% u formi parafiniziranih mamaca na žici ili sa rupom 100g ili 200g.

Mamce postaviti vezane na pocinčanoj žici na skrovita mjesta, nedostupnim ljudima i neciljanim vrstama. Mamce je potrebno postavljati na udaljenosti 10 – 20 m ovisno o stupnju infestacije. Mamci će se izlagati do prestanka aktivnosti glodavaca tj. prestanka uzimanja mamaca.

deponij krutog i organskog otpada (organizirane i divlje)

Uz obavezne preventivne mjere (uređenje odlagališta, zatrpavanje, spaljivanje, eliminaciju divljih odlagališta) nužne su redovite deratizacijske mjere. Deratizaciju je s obzirom na značajne kapacitete ovh žarišta potrebno provoditi 4 – 5 puta tijekom godine.

meke s antikoagulantom II generacije : bromadiolon 0,005%, kruti ili parafinizirani mamci

1 meka (20 – 50g) na 10 m² tlocrtna površine (occ 500g na 100 m² na 10 mjesta)

1 meka (20 – 50g) svakih 5 – 10 m u prstenu (occ 1000g na 100 m² na 20 mjesta)

Ukoliko se radi o deponijima većih površina, zatrovane mamce treba izlagati u prstenu širine 5 – 10 metara oko deponije, a meke se izlažu svakih 5 – 10 metara. Za prekrivanje teško dostupnih površina orijentirat se prema normativu 30 kg/ha.

zelene površine

Uređene zelene površine (parkovi) uz zadovoljavajuće preventivne mjere u pravilu imaju nisku infestaciju glodavcima. S obzirom na prisustvo nesavjesnog ponašanja pučanstva deratizaciju vršiti isključivo baržiranjem kanalizacijskog i drenažnog sustava uokrug zelene površine. U slučaju pojačane aktivnosti glodavaca deratizacija će se provesti uz suglasnost nadzorne službe uz strogo poštivanje principa sigurne primjene pesticida – izlaganje mamaca u zatvorenim i učvršćenim kutijama uz permanentni nadzor. Zapuštene zelene površine (šikare) pružaju dobre uvjete za održavanje i razmnožavanje pa redovito zahtijevaju deratizacijske tretmane. Mamci se izlažu u aktivne rupe ili na zaštićena mjesta na način da su meke nedostupne neovlaštenim osobama, djeci i neciljanim vrstama.

meke s antikoagulantom II generacije : bromadiolon 0,005%, parafinizirani mamci težine 50 ili 100g.

Ovisno o stupnju infestacije i mogućnosti sigurne primjene 15 – 20 kg/ha.

ruševine i napušteni objekti

U ruševinama i napuštenim objektima glodavci nalaze idealne uvjete zaklona pa su ovakva mjesta redovito njihova staništa u kojima se neometani ljudskim prisustvom mogu namnožiti, a ukoliko postoje izdašni izvori hrane i vode, odatle onda koloniziraju druga područja.

meke s antikoagulantom II generacije : bromadiolon 0,005%, pelete, žitarice ili parafinizirani mamci težine 50, 100 ili 200g.

Tretmanom obuhvatiti sve registrirane ruševine i napuštene objekte i pripadajući okoliš.

Stambeni objekti i okućnice

stambene zgrade

Deratizacija stambenih zgrada provest će se dva puta tijekom godine u sklopu sustavne deratizacije. Mamci će se izlagati u zajedničkim prostorijama : podrumске prostorije, kotlovnice, drvarnice, tavanačke prostorije, te u pripadajućim dvorištima.

meke s antikoagulantom II generacije

1 meka (20 – 50g) na 20m² tlocrtno površine (oko 1000g po objektu na 10 mjesta) kruti i rasuti mamci

individualni objekti

Deratizacija individualnih stambenih objekata provest će se dva puta tijekom godine u sklopu obvezatne preventivne deratizacije. Mamci će se postavljati u podrumskim prostorijama, tavanjskim prostorijama, smočnicama te u drvarnicama, šupama i štalama.

meke s antikoagulantom II generacije

1 meka (20 – 50g) na 20m² tlocrtno površine (oko 500g po objektu na 10 mjesta) kruti i rasuti mamci

Obaveza je Izvođača postavljati mamce pridržavajući se sigurne primjene pesticida. Potrebno je obraditi sve objekte i pripadajuća dvorišta, jer o obuhvatu u velikoj mjeri ovisi ukupni uspjeh deratizacije.

Napomena : Neprihvatljivo je nastavljati s dosad uvriježenom praksom "Dijeljenje otrova u kese". Ukoliko je to nemoguće odmah provesti zbog dugogodišnje naviknutosti stanovništva, nastojati svesti ovakve postupke na najmanju moguću mjeru.

Gospodarski objekti i pripadajući prostori

- prehrambeno proizvodni pogoni
- ugostiteljski objekti
- skladišni objekti

koriste se po mogućnosti više tipova meka različitog sastava hranjive tvari (zavisno o lokalnim sojevima i navikama prehrane iz lokalnih izvora), djelatne tvorbe II generacije antikoagulanata te oblika (pšenični lom, brikete, pelete i parafinski blokovi). Međutim obavezno sve se meke uvijek moraju postavljati u zatvorene deratizacijske kutije koje materijalom od kojeg su izrađene, veličinom i oblikom odgovaraju mjestu postave, svrsi i izboru nazočnih glodavaca. Preporuča se postava oko 30 – 50g mamaca na 10m² unutrašnje površine, te na vanjskim površinama (gdje je to moguće) oko objekta raticidna brana od parafiniranih blokova postupkom postavljanja po 3 bloka težine od 100g – 200g u razmaku 10m, a u krugu od 200m od obrađenog objekta. Troškovi provedbe ovih mjera idu na teret pravnih osoba.

Odgojno obrazovni objekti

- škole
- dječiji vrtići
- đački i studentski domovi

U svrhu provođenju preventivne deratizacije u ovim objektima izlagat će se po jedna standardna meka na svakih 20m². Meke će se izlagati na skrovitim i nepristupačnim mjestima u za to namijenjenim i zatvorenim kutijama, što bliže za vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja glodavaca. U slučaju registrirane infestacije primijenjena doza će se udvostručiti. Preventivni tretman preporučuje se u periodu trajanja zimskih i ljetnih školskih praznika.

Zdravstveni objekti

- bolnice
- domovi zdravlja
- ljekarne

U ovim objektima izlagat će se po jedna standardna meka na svakih 20m². Meke će se izlagati na skrovitim i nepristupačnim mjestima u za to namijenjenim zatvorenim kutijama, što bliže vjerojatnim putovima kretanja i zadržavanja glodavaca. U slučaju registrirane infestacije primijenjena doza se udvostručuje.

Ustanove socijalne skrbi

- starački domovi
- pučke kuhinje

- ustanove za hendikepiranu djecu

U ovim objektima provodit će se mjere preventivne deratizacije iste kao i u zdravstvenim objektima.

9. OBAVJEŠTAVANJE I OBVEZNA SURADNJA S GRAĐANIMA

Izvršitelji obvezatne preventivne dezinfekcije i deratizacije dužni su pismenim putem obavještavati nadzor i Sanitarnu inspekciju o planu rada za svaki tjedan provedbe deratizacije, a izvršitelji su ga dužni dostaviti tri dana unaprijed. Također su dužni izraditi **Operativni plan** rada prije početka provedbe mjera i dostaviti ga nadzoru i Sanitarnoj inspekciji 5 dana prije početka akcije. Operativni plan mora sadržavati termine izvršenja, vrste pesticida i njihovih djelatnih tvari, formulacije, porijeklo i rok trajanja te popis lokaliteta na kojim će se radovi provesti.

O akcijama suzbijanja komaraca metodom hladnog orošavanja ULV metodom građani će biti obaviješteni o području i vremenu provođenja akcije, putem dnevnog tiska, radijskih postaja i televizije i to najmanje jedan dan unaprijed. Istim načinom će se upozoravati pčelari da na vrijeme uklone pčele sa terena koji će se tretirati. Istovremeno će se telefaksom obavijestiti Centar za obavještavanje (985).

O akcijama provedbe preventivne deratizacije građani će biti obaviješteni lijepljenjem tiskanih obavijesti na vidljivim mjestima dva dana prije provedbe ili putem medija (lokalna radio stanica, dnevni list...). Izvršitelji su dužni prilikom obavljanja deratizacije savjetovati predstavnike stanara kojima se obrate prilikom izvođenja deratizacije o provedbi nekemijskih mjera deratizacije kao što su: zaprječavanje pristupa glodavcima, sanitacija zgrade, uklanjanje hrane, skloništa i vode za glodavce.

Obrazac 7.

MEMORANDUM TVRTKE KOJA OBAVLJA POSLOVE

OBAVLJEST O TROVANJU ŠTAKORA

Djelatnici naziv tvrtke izvršitelja deratizacije provesti će uništavanje štakora u ovoj zgradi i njezinoj neposrednoj okolini.

Trovanje štakora provest će se izlaganjem zatrovanih meka na sva mjesta gdje se obično pojavljuju štakori (podrum, dvorište i eventualno tavan).

Ako štakori pojedu sve izložene otrovne meke, molimo Vas da odmah nazovete naziv tvrtke izvršitelja deratizacije na telefon _____ radnim danom od 08.00 do 16.00 sati.

Da bi se osigurao uspjeh u borbi protiv štakora, a uz to izbjegle eventualne nezgode stanari se obvezno trebaju pridržavati slijedećih naputaka.

1. Suradivati s ekipama koje provode suzbijanje štakora tako da im daju sve tražene informacije i omogućiti pristup u sve prostore gdje je potrebno izložiti otrovne meke.
2. Odstraniti iz dvorišta i podruma smeće, a osobito otpatke hrane.
3. Za čitavo vrijeme trajanja deratizacije onemogućiti malodobnoj djeci pristup na mjesta na kojima je postavljen otrov za štakore
4. Skloniti sve životinje kućne ljubimce na sigurno mjesto gdje ne mogu doći do otrovnih meka.
5. Zabranjuje se dirati ili premještati zatrovane mamce.

Pozivaju se građani da se u cijelosti pridržavaju gornjih naputaka, jer će za svu štetu, kao i za eventualno oštećenje zdravlja snositi odgovornost svaki za sebe, a roditelji za djecu.

IZLAGANJE OTROVA ZA ŠTAKORE OBAVIT ĆE SE:

DANA

OD 08.00 DO 16.00 SATI

10. NAČIN PROCJENE IZVRŠENJA PROGRAMA

Nakon završetka provedbe godišnjeg Programa obvezatne preventivne dezinsekcije i deratizacije Zavod za javno zdravstvo provest će obradu i analizu prikupljenih podataka i na temelju te analize provest će evaluaciju provedbe Programa. Utvrdit će se stupanj infestacije utvrđen prije i nakon provedenih akcija deratizacija i odrediti njihova djelotvornost. Na osnovi analize ustanovljenih pogodnosti u okolišu za razvoj i održavanje infestacija predložit će se mjere sanacije. Na osnovi analize registriranih infestacija utvrdit će se prioritetna zaštita i mogući putovi širenja infestacije i predložiti odgovarajuće mjere.

Klasa: 501-05/10-01/01

Ur.broj: 2198/23-01-10-2

U Obrovcu 19. siječnja 2010.

GRADONAČELNIK:

Ante Župan, dr. med. v.r.